

''Ραγάμ'', ζωγράφος
Μάρτιος - Απρίλιος, 85
Πηρίου Β'

ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟΝ ΑΗ ΘΑΝΑΣΗ

ΣΤΗ ΡΑΨΑΝΗ

Ωρα δώδεκα, του Μεγάλου Σαββάτου, οι καμπάνες ηχούν χαρμόσυνα, στην Παναγίτσα του Ματιού, όπως λένε το εκκλησάκι στην περιοχή, μαζί με τα βαρελότα και τα πυροτεχνήματα. Και το το Χριστός Ανέστη, μέσα από τους ενισχυτές του μεγαφώνου ακούγεται ως τις πλαγιές της Πεντέλης.

Μα κάποια βιασύνη, όπως κάθε χρόνο, επιστρέφω στο σπίτι μου, με τ' αναμμένα κεριά.

Ανταλλάσσονται ευχές στο δρόμο με γειτόνους, με πρόσωπα αγαπητά, καλόκαρδα, που σου προσφέρουν αγάπη, συντροφιά, όλο το χρόνο, πους έχεις ανάγκη και σ'έχουν. Μα αυτό το βράδυ αν και λέγεται βραδιά αγάπης και σωστά λέγεται, σε μένα συνέβη κάτι άλλο, χρόνια τώρα, και φοβάμαι ότι δεν πρόκειται ν' απαλλαγώ ποτέ από αυτό, μόνο τότε σαν η ψυχή μου αφήσει το κουφάρι μου και το παρασύρει μαζί της.

Αυτή τη βραδυά, την θέλω ολότελα δική μου.

Φίλοι, γειτόνοι, μου φαίνονται πρόσωπα άγνωστα και το χέρι που τους προσφέρω ν' ανταλλάξω ευχές μαζί τους, δεν κινείται από την ψυχή μου, αλλά από συνήθεια.

Η βιασύνη μου αυτή τη βραδυά, έχει στόχο την απομόνωση. Μαζί της κάνω Πάσχα. Μαζί της ακούω το Χριστός Ανέστη, από τη λίγο μπερδεμένη, αλλά ενισχυμένη από τη φύση φωνή του Παπα Γρηγόρη.

Τη χαρούμενη καμπάνα, από τ' αψηλό καμπαναριό του Αη Θανάση. Ναι τον Αη Θανάση, που δεν έπαψε ποτέ να με

συντροφεύει σ' όλη μου τη ζωή.

Μα αυτό το βράδυ είναι κάτι άλλο. Σαν να κρατά ο Άγιος τις αναμνήσεις μου από το χέρι, και τις οδηγεί εκεί, στα δικά του λημέρια. Εκεί που πρωτοανέβηκα τα σκαλοπάτια του, μαζί με το αδερφάκια μου, με τα κοντά άσπρα καλτσάκια, με τα κόκκινα κεντίδια, πλεγμένα από της μανούλας μου το χέρι.

Τα καινούργια παπούτσια, με τα κουμπιώτα λουράκια να σφίγγουν γερά στα ποδάρια μου. Γιατί υπήρχε φόβος να μου φύγουν και να γυρίσω στο σπίτι μου ξυπόλητος, μια και το νούμερό μου έκανε στόπι, δεν εννοούσε να συμβαδίσει ως το άλλο Πάσχα με την ανάπτυξη^{μητέρης} πατούσας μου, και το ένα ως δύο νούμερα παραπάνω επιβάλλονταν.

Η κόκκινη κορδέλα στα μαλιά ασορτί με τα κεντίδια της λαμπάδας. Και στα μετέπειτα χρόνια, κοπελίτσα πια, τότε που η ανάπτυξη της πατούσας σταμάτησε και τα σφιχτά λουριά τα αντικατέστησε το κομψά γοβάκι. Και το ανοιξιάτικο ταγεράκι, ραμμένο όχι από το χέρι της μάνας μου, αλλά από μοδίστρα και φιγουρίνι. Να πρωτοφορεθεί την Ανάσταση.

Εκεί στον Αη Θανάση. Παρέα με τις γειτονοπούλες φιλενάδες μου, και με όλον τον επάνω μαχαλά, που αυτή τη βραδυά η αγκαλιά του Αη Θανάση δεν τους χωρούσε, και το περίσσευμά του ξεχείλιζε στον περίβολο, κάτω από το μπουμπουκιασμένο καραγάτσι και τις φυλλύρες.

Με στραμμένο το βλέμμα ολονών, στον μπροστάρη της γιορτής, στην μορφή του

Παπα Γρηγόρη, ντυμένος με τη γιορτινή χρυσοποίκιλτη στολή του, που το απαιτούσε το μεγάλο και πια γεγονός η Ανάσταση του Κυρίου.

Ανάσταση, που τη νιώθαμε τόσο έντονα τότε, με τόση πίστη, ύστερα από το βδομαδιάτικο θείο δράμα που προηγούνταν. Με πόση ψυχική ανάταση ακούγαμε το πρώτο Χριστός Ανέστη του Παπα Γρηγόρη, που αντηχούσε σε όλον τον επάνω μαχαλά, αι τον αντίλαλό του μας τον ξανάστελνε πίσω η τσούκα. Με το Αναστάσιμο φως των κεριών δοσμένο από του παπά το χέρι, περπατώντας σαν σκυτάλι από χέρι σε χέρι. Τα αγκαλιάσματα, τα φιλιά σε αγαπημένα πρόσωπα, πρόσωπα γνωστά, (προπαντός) γνωστά, και γνωστά πρόσωπα που έχεις ανταλλάξει μαζί τους χιλιάδες καλημέρες, πρόσωπα που συμμερίστηκες τις λύπες, τις χαρές τους, και ανταπέδωσαν τα ίδια. Σωστό Αναστάσιμο πανηγύρι, αγκαλιασμένο σφιχτά από τον προστάτη του επάνω μαχαλά τον Αη Θανάση.

Κάποτε που, και που, παραβιάζονταν τα ενοριακά σύνορα του επάνω μαχαλά, και του κάτω. (Του Αη Θανάση και της Παναγιάς) όταν οδηγός σ' αυτό ήταν η νεανική, όμορφη και συγχωρημένη τρέλλα.

Αν δεν συνέβαινε αυτό, οι αναμνήσεις θάταν μονότονες, ή το πολύ να περνούσε επάνω τους το σφουγγάρι της λησμονιάς. Στα δεκάδι μου τότε, σε κάποια Ανάσταση, βραδυά γλυκειά, ήσυχη, φύλλο δεν κουνιώταν, πώς τα κατάφερνε κάποιος κατωμαχαλιώτης, και του έσβυνε διαρκώς η λαμπάδα του, και συνέχεια να παίρνει φως από μένα. Μαζί με την Ανάσταση του Κυρίου, και μια δεύτερη μέσα μου που την πρόδιδε το τρεμάμενο χέρι που έδινε φως στον παραβάτη του κάτω μαχαλά.

Δεύτερη μέρα του Πάσχα, πάντα στην αγκαλιά του Αη Θανάση, προπαντός όταν συνέβαινε να έχουμε διπλή γιορτή αυτή τη μέρα, και αυτό συνέβαινε συχνά, χάριν σε κείνον τον ατίθασο καβαλλά-

ρη, τον Αη Γιώργη, τον προστάτη των τσοπαναρέων όπως τον θέλει η παράδοση, και που τον είχαν κακομάθει οι πιστοί του, με πανηγύρια, σούβλες και ξεφαντώματα. Κι όταν τύχαινε το ημερολόγιο να τον παιξει κάποιο κακόγουστο παιχνίδι, και να τον ρίξει στη σαρακοστή, πού τον έχανες, και πού τον έπιανες, σαν καβαλλάρης που ήταν και είναι, έδινε μια με το καμουτσίκι του στο άτι του, και μ'ένα σάλτο ξεκαβαλίκευε πάντα τη δεύτερη μέρα του Πάσχα.

Ε τότε πια, μετά τη λειτουργία στις δόξες του ήταν το γεροκαραγάτσι του Αη Θανάση, σε ένα από τα κλωνάρια του κρέμονταν η κούνια, που από πάνω της έπρεπε να περάσουν όλα τα νιάτα του επάνω μαχαλά, αγόρια και κορίτσια.

Σε άλλο κλωνάρι κρέμονταν η πασαρέλα των καλλιστείων, (το κοντάρι) που έπρεπε να κρεμαστούν από τα τσιγκέλια του όλα τα κορίτσια της παντρειάς.

Κι ανάλογα με το βάρος τους θα κρίνονταν η τύχη τους. Γιατί εκείνα τα χρόνια βάρος και κάλλος, έπρεπε να συνδυάζονται, αν σου έλειπε το πρώτο ήσουν για κλάμματα. Φαντάζεστε καμάρι όσες ανέβαιναν την κλίμακα από τις (60) οκάδες και πάνω, και την πίκρα και την ζήλεια σ' αυτές που βρίσκονταν κάτω από αυτή.

Μέχρι και ζαβολιές γίνονταν στις τελευταίες, που σ' αυτή την κατηγορία είμαι και γω, ράβαμε στα μεσοφόρια

μεγάλες τσέπες, και πάντα κάτι βαρύ κρύβαμαι σ' αυτές, κάτω από τα φουντωτά φουστάνια, πέτρες, άμμο, σιδερικά. Με κάποιο κόμπλεξ γίνονταν η παράβαση αυτή γιατί όπως ξέραμε και ξέρουμε, όλοι προσπαθούμε να κλέψουμε στο ζύγι, όχι να προσθέσουμε. Άλλα στην προκειμένη περίπτωση ο κανόνας θυσιάζονταν εις τον βωμόν της ομορφιάς.

Λίγο κουραστική ήταν η πασαρέλα, προπαντός όταν ο ζυγιστής τύχαινε και νάναι κάπως περασμένος στα χρόνια, και τα νούμερα της μεζούρας του κανταριού δεν τάβλεπε τόσο καλά. Άλλα το μεγάλο μαρτύριο το τραβούσαν οι τότε καλονές. Φανταστείτε να ζυγίζεις (70) οκάδες και νάσαι κρεμασμένος από τις μασχάλες στα τσιγκέλια του κανταριού, και τα γόνατα διπλωμένα για να μην πατούν στη γη. Άλλα μπροστά στα κάλλη τί είναι ο πόνος που λέει και η παροιμία.

Αυτά μας έκανε ο Τρελλό –Αηγιώργης. Τώρα, γιατί η κούνια και το ζύγισμα γίνονταν στη χάρη του, δεν το γνωρίζω, και ούτε αλλού συνάντησα αυτό το έθιμο.

Χρόνια τώρα το βράδυ της Ανάστασης, μένω ξάγρυπνη και η σκέψη μου βρίσκεται πάντα εκεί, στη ζωντανή, στην αληθινή, στην δεμένη με το είναι μου, στην ανεπανάληπτη Ανάσταση του Αη Θανάση.

● Νίτσα Δημητρακοπούλου

